

Olt, « în două rînduri cu într-adinși cinovnici dă la fostul Divan săvîrșitor și cu un Osman gavazul din partea pașii Nicopolii, s-au făcut asemenea întrebare tuturor acestor băjenari și nici unul n-au voit a să întoarce la urma lor peste Dunăre ». Cu toate acestea, Marea Vornicie trimite în mai 1831 pe Dimitrie Lehliu, pentru ca împreună cu ispravnicii de Olt și Romanați să facă o nouă cercetare. După rapoartele acestora, cele 22 de familii de băjenari așezați la Brebeni lângă Slatina și în plasa Călmățuiului au arătat în scris că « nu voese a să mai întoarce peste Dunăre, ci mai virtos să roagă cu umilință a fi primiți în pămîntul țării, unde s-au sălășluit ¹. De asemenea, nici cele 116 familii așezate în 19 sate din județul Romanați n-au dorit acum să se întoarcă. Cele 5 familii care din cauza oamenilor arendașului moșiei « din multe luări nedrepte și bătăi » voiseră să se întoarcă au renunțat pînă la urmă să mai plece și au rămas în țară ².

În mai 1831, pașa Nicopolei scria din nou lui Kiselef pentru reîntoarcerea unor băjenari reținuți și exploatați « de către boierii din București » ³. La 17 iunie, valiul Silistrei intervenea și el, trimițînd la București un om al său ⁴, care să-i aducă peste Dunăre pe cei ce voiau să treacă. În sfîrșit, la 3 august 1831 a venit în țară Halil bei de Kedukliu, trimis al Înaltei Porți special pentru repatrierea băjenarilor. Hasan-pașa, caimacamul valiului de la Silistra, îi dădea o scrisoare de recomandatie pentru Kiselef ⁵. În toamnă, la intervenția turcilor ⁶, se asocia și mitropolitul de Cerven ⁷. Abuzurile arendașilor continuînd, cererile de întoarcere se adresează ispravnicatelor și lui Kiselef și în anul următor, 1832. Unii fug noaptea peste Dunăre. Astfel, cinci familii românești (două din satul Grojdibodu și trei din Siliștea — Hotar) din plasa Bălții, județul Romanați, au trecut în ianuarie 1832 pe malul drept al Dunării. Aceeași intenție o nutreau și alți băjenari, tot români, așezați la Corabia. Raportul ocîrmuirii județului Romanați arată clar cauza: « ... Arendașul care la așezare-le în Siliște s-au tocmit a-i da pe an talere 6 . . . acum îi apucă să plătească de fieșcare cîte lei 14 ». Alte trei familii românești din Siliștoara îi urmau după o săptămînă și autoritățile se temeau să nu fugă și pămîntenii, fapt care s-a și petrecut. Același lucru se întîmpla și în jud. Ialomița. Băjenarii ce se așezaseră în ostrovul Mosaitului, unde era și pichet de trei soldați, « legînd pã dooă dintr-acele catane, toți împreună cu familiile și lucrurile lor, au trecut dăcindea în Turchiia » ⁸. Fugeau și cei din satele Oltina, Beilicu sau ostrovul Nicoli ⁹. Fuga locuitorilor din ostroavele Dunării, țînînd de județele Mehedinți și Dolj, în Craina ¹⁰ sau în satele din jurul Vidinului, este frecventă în 1832. Astfel, locuitorii din ostroavele Pece-neaga, Strîmba și Bucuroaia, ba și pămînteni din satele județului Mehedinți, ca Sălcia (59 de familii), Cujmir, Perceni, Ulmul și Calafat, trec dincolo, fie la Vidin, fie în satele Gomotari (Gumătarți), Florentin, Kirimbeg, Căpitanăuți

¹ *Ibidem*, p. 321—22.

² Vezi afirmațiile lor, întărite și de pîrcalabul satului, la Roman ski, *op. cit.*, p. 326—327.

³ Documentul turcesc la Bibl. Acad. R.P.R., doc. DLXXXV/87.

⁴ Un oarecare Ibrahim (probabil Ibrahim aga), întîlnit și mai tîrziu ca ajutor al lui Halil bei. Doc. turc. la Bibl. Acad. R.P.R., doc. DLXXXV/87.

⁵ *Ibidem*, doc. DLXXXV/88.

⁶ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831, f. 20.

⁷ *Ibidem*, f. 18—19.

⁸ Roman ski, *op. cit.*, p. 337.

⁹ Pentru fuga acestora și a altora din satele de la Dunăre, ca și pentru măsurile cerute de spărtărie, vezi Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831. f. 311, 371, 382, 608 și 629.

¹⁰ S. Iancovici, *Fuga locuitorilor din ostroavele Dunării din cauza exploatării boierești (1833—1834)*, în « Studii », XIII, 1960, nr. 4, p. 165 și 169—170.